

De Thetanen van Scientology en de Übermensen van Mein Kampf

verschenen in: *Netkwesties*.

E.J. Dommering

Thetanen zijn zielen uit de voorwereld, zo weten wij uit de Scientology leer, die versuft rondwalen, maar wier inspirerende kracht de aanhangers van Scientology kunnen herwinnen door 'Operating Thetan'. Een Operating Thetan kan mensen met gedachten bedwingen, heeft een bovenmatige intelligentie en kan met dieren en planten communiceren. Thetanen zijn er in maten en soorten, maar om daar het fijne van te leren moet je diep in de leer zijn doorgedrongen. De leer, die niet is na te vertellen zonder deze onzin te verkopen, is geheim en zij wordt geheim gehouden met behulp van het auteursrecht. Zij is namelijk geopenbaard aan de stichter van de Scientology kerk Ron Hubbard, die dat vervolgens heeft opgeschreven in het geschrift waarop zijn auteursrecht rust en die dat auteursrecht bij testament heeft overgedragen aan de Scientology-organisatie. Dat wij grote delen van de inhoud van dit geheime stuk kennen danken wij aan het oud lid van de kerk, meneer Fishman, die in een proces dat Scientology wegens laster tegen hem had aangespannen, de inhoud in een getuigenverklaring heeft onthuld. Die getuigenverklaring (de 'Fishman affidavit') is op het internet terecht gekomen en is daar en in de 'real world' onderdeel geworden van een debat over de handel en wandel van de Scientology-organisatie. Er werd in het kader van dat debat veelvuldig uit geciteerd en naar verwezen, zo ook door Karin Spink op haar website. De Scientology-directie trachtte die verdere verspreiding van de geheime leer tegen te gaan met behulp van haar auteursrecht dat immers de bevoegdheid geeft inbreukmakende handelingen (en het overnemen van grote stukken van een auteursrechtelijk beschermde tekst in de verspreide Fishman affidavit valt daar onder) te verbieden. Zo werd ook Karin Spink aangepakt wegens auteursrechtinbreuk, en dat leidde tot een procedure waarover het Hof in Den Haag 4 september j.l. in hoger beroep een uitspraak heeft gedaan. Daarover straks meer, maar nu eerst iets over de Übermensen en wat ze met Thetanen gemeen hebben. De Übermensch is door Nietzsche bedacht en werd door hem gezien als de ultieme overwinning op onze Christelijke vooroordelen. Hij heeft dat uitvoerig opgeschreven in een tamelijk hoogdravend boek *Also sprach Zarathustra* dat in iedere filosofische boekerij is te vinden. Filosofische werken vallen vaak in handen van gevaarlijke lezertjes en zo ook in dit geval. Het later heel beroemd geworden gevaarlijke lezertje Adolf Hitler heeft in zijn boek *Mein Kampf* van die filosofische Übermensch een blonde Germaanse reus gemaakt. Wat hij nu precies over die blonde Germaan heeft opgeschreven, weet ik niet omdat dat boek niet meer te koop is. *Mein Kampf* is in Nederland namelijk een verboden boek. Dat is vreemd, denk je dan: iedereen kan in Nederland de grootst mogelijke gevaarlijke onzin op het internet zetten of in boekvorm publiceren maar over de inhoud van *Mein Kampf* kunnen we niet van gedachten wisselen,

omdat dat boek niet mag worden verkocht. Hoe kan dat in een democratie waar het vrije woord een heilig beginsel is? U voelt hem misschien al aankomen: *door het auteursrecht*. Het auteursrecht op Mein Kampf werd in Duitsland na WO II geconfisceerd door de Beierse Staat die op basis van dat auteursrecht iedere heruitgave in binnen- en buitenland tegen ging. In Nederland gebeurde na de Tweede Wereldoorlog hetzelfde met de vertaalrechten (een afzonderlijk auteursrecht) van de in 1939 uitgegeven Nederlandse vertaling van de NSB-er Steven Barends. Op basis van dat auteursrecht verbood de Nederlandse overheid nog in 1975 de verspreiding van een illegale Belgische herdruk. ^[1]

Scientology zette auteursrecht in om verspreiding van een geheime leer tegen te gaan. De Beierse en de Nederlandse Staat zetten auteursrecht in om verspreiding van het verderfelijk geachte Mein Kampf te voorkomen. In beide gevallen werd auteursrecht gebruikt om de ontsluiting van de inhoud van informatie te voorkomen. Laten we nu eens kijken wat het Haagse Hof daarover in de zaak Scientology heeft te melden.

Het Hof vindt om allerlei redenen dat er sprake is van auteursrechtinbreuk, maar het voegt er aan toe dat op grond van de door artikel 10 EVRM beschermde informatievrijheid in bijzondere gevallen de handhaving van het auteursrecht, zoals een inbreukverbod, moet wijken voor de informatievrijheid. Het vindt dat er in dit geval bijzondere omstandigheden zijn, omdat de bedoeling van het in ruime mate weergeven van de geheime leer, zonder commerciële bijbedoelingen, beoogde aandacht te vragen voor bepaalde praktijken en ondemocratische opvattingen binnen de Scientology-organisatie. Bovendien was de Fishman affidavit ten tijde van de procedure in Californië tegen hem een openbaar stuk.

Auteursrecht, zo vat ik het Gerechtshof nu maar samen, is er niet voor om de inhoud van de vrije informatiestroom te belemmeren.

Hoe is dat nu met Mein Kampf? Kort geleden is door de heruitgave van het (overigens van a-z uit de duim gezogen) uit 1939 daterende boek van Hermann Rauschning *Gesprekken met Hitler* weer in discussie gekomen wat wij met het verbod op Mein Kampf aanmoeten. De op 3 oktober 2003 op pagina 1 van de boekenbijlage *Cicero* van de *Volkskrant* geciteerde Arnon Grunsberg zegt er over: “Als er in biografieën van Hitler uit Mein Kampf mag worden geciteerd, moeten de lezers ook in staat zijn de bron te raadplegen (...). Zelf heb ik het nooit gelezen, maar ik zou het graag willen. Ik ben een nieuwsgierig mens.”

In 1975 schreef D.W.F. Verkade (nu Advocaat-Generaal bij de Hoge Raad die onder meer de conclusie heeft geschreven in de Kazaa zaak) in de *Volkskrant* naar aanleiding van de rel rond de illegale Belgische herdruk van de vertaling van Mein Kampf: “Het auteursrecht wordt nu gebruikt als stok om de hond mee te slaan; het wordt gebruikt als censuurmiddel terwijl het daar nooit voor is bedoeld.” ^[2] Dat heeft het Hof Den Haag 26 jaar later in de Scientologyzaak dus goed gezien. Dat is de 'eeuwige Wiederkehr' zou Nietzsche hebben gezegd.